

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN
Y FORMACIÓN PROFESIONAL

intef

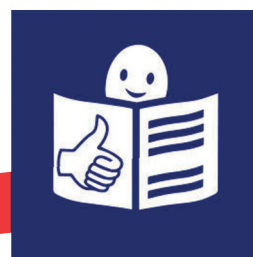
INSTITUTO NACIONAL DE
TECNOLOGÍAS EDUCATIVAS Y DE
FORMACIÓN DEL PROFESORADO

MINISTERIO
DE HACIENDA
Y FUNCIÓN PÚBLICA

Educació **sobre GOVERN OBERT** per a Secundària

EN LECTURA FÀCIL

Financiado por
la Unión Europea
NextGenerationEU

Plan de Recuperación,
Transformación
y Resiliencia

Título: Guia Didàctica Govern Obert Educació Secundària Obligatòria.
Lectura Fàcil

Documento Accesible

Publicación del programa de publicaciones del
Ministerio de Hacienda y Función Pública

Hecho por:

© Ministerio de Hacienda y Función Pública.
2021

Códigos para encontrar el documento original del Gobierno

NIPO: 277-21-052-3 (papel)
NIPO: 277-21-053-9 (en línea, pdf.)

Educació en Govern obert per a Secundària

Versió en Lectura Fàcil

Educació en Govern obert per a Secundària	4
Per què fem aquesta guia?	6
Qui ha escrit aquesta guia?.....	7
Per què t'oferim ara aquesta guia?	8
Com ens familiaritzem amb els conceptes de Govern obert i d'Administració?	9
Què és el Govern obert?	11
Context i evolució	12
Els valors del Govern obert.....	14
La transparència	15
Parets de vidre.....	15
El portal de transparència.....	15
La participació	19
La col·laboració.....	21
La cocreació.....	22
Resum	24

Pràctiques per construir un Institut obert.....	25
Pràctica 1. Per tenir un institut transparent.....	26
Pràctica 2. Per tenir un institut participatiu.....	28
Pràctica 3. Per tenir un institut col·laboratiu	30
Recursos per saber-ne més	32
Portals de transparència.....	32
Portals de dades obertes.....	34
Portals de Consells de transparència.....	34
Publicacions	36
Glossari	37

Per què fem aquesta guia?

Aquesta guia és per als professors i alumnes d'Educació secundària.

El Govern obert és una nova manera de governar en què els polítics dels governs i els funcionaris de l'Administració estan tan implicats com cadascú de nosaltres, ciutadans i ciutadanes.

El Govern obert és més transparent i accessible per adaptar-se a la societat actual i als canvis tecnològics, socials, culturals i econòmics que vivim.

Els objectius del Govern obert són:

- Fomentar el coneixement de l'Administració i del Govern
- Generar una consciència cívica basada en els principis del Govern obert
- Compartir el marc conceptual sobre Govern obert a nivell internacional, però també obrint la porta al debat
- Fomentar l'exercici de la ciutadania democràtica i la transparència
- Conèixer bones pràctiques d'implementació de polítiques de Govern obert.

Si el Govern obert aconsegueix el seus objectius, avançarem cap a una forma de governar democràtica, amb cohesió social i un desenvolupament econòmic pròsper.

Els valors en què es basa el Govern obert són: la transparència, la participació i la col·laboració. Amb aquesta guia volem acostar a l'alumnat d'Educació secundària els valors i principis del Govern obert.

Qui ha escrit aquesta guia?

Aquesta Guia l'han escrita dos investigadors:
J. Ignacio Criado i Vicente Pastor.

J. Ignacio Criado

És professor a la Universitat Autònoma de Madrid i director del Laboratori de Govern per a la Innovació Pública.
El seu nom a Twitter és: @jicriado

Vicente Pastor

És investigador a la Universitat Autònoma de Madrid i al Laboratori de Govern per a la Innovació Pública.
El seu nom a Twitter és: @vipaspa

Adaptació a Lectura Fàcil:
Associació Lectura Fàcil

Per què t'ofereix ara aquesta guia?

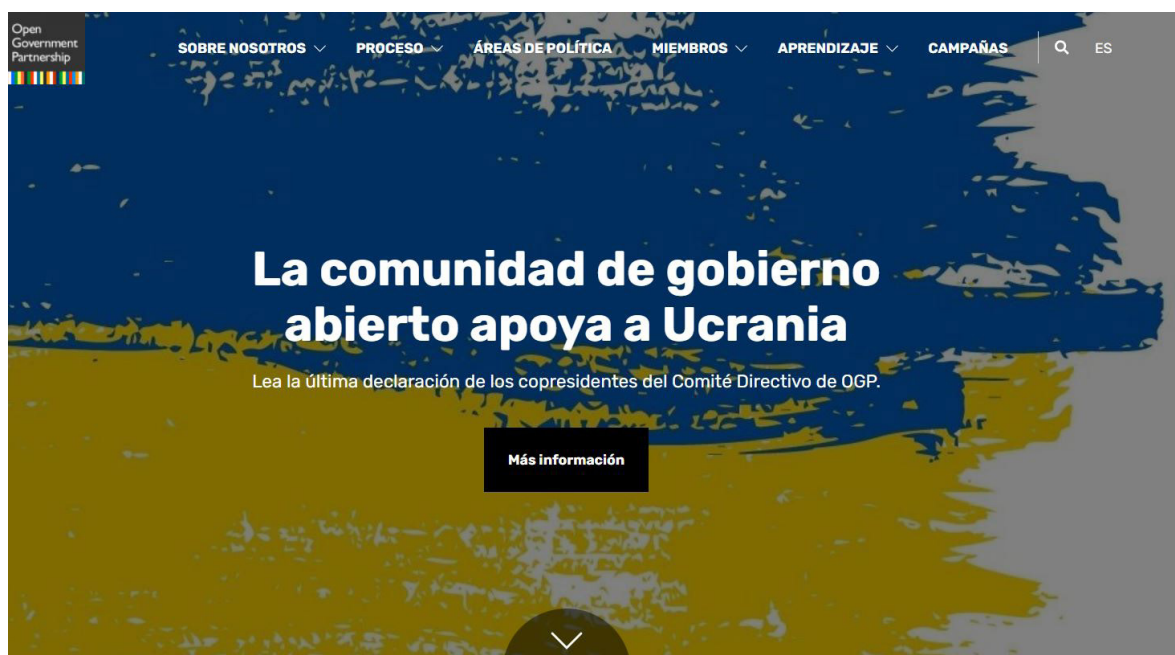
Perquè la forma de Govern obert és avui dia prioritària, tant aquí com en molts altres països del món.

L'Aliança per al Govern Obert és una iniciativa de diferents països i ONGs que promouen la transparència i la participació ciutadana.

Per ser membre de l'Aliança és necessari aprovar una Declaració de Govern Obert. La pots descarregar i consultar en aquest enllaç: <https://www.opengovpartnership.org/declaracion-de-gobierno-abierto>

El Pla de Govern Obert d'Espanya és un programa elaborat conjuntament amb l'Aliança per al Govern Obert. Consulta aquest enllaç: https://transparencia.gob.es/transparencia/transparencia_Home/index/Gobierno-abierto/planes-accion.html

Veuràs, per exemple, 2.500 compromisos sobre Govern obert que han dut a terme membres de l'Aliança per al Govern Obert. També podràs comprovar que un d'aquests compromisos és l'elaboració d'aquesta guia.

Com ens familiaritzem amb els conceptes de Govern obert i d'Administració?

A les aules:

- Fomentant la **participació** en els processos electorals dels col·legis
- Proporcionant **informació** en aquests processos com el nombre d'alumnes per curs, la planificació de classes i activitats, ...
- Promovent la **presa de decisions** de forma col·laborativa entre els alumnes
- Analitzant els processos de presa de decisions al Consell escolar i publicant-ne els acords.

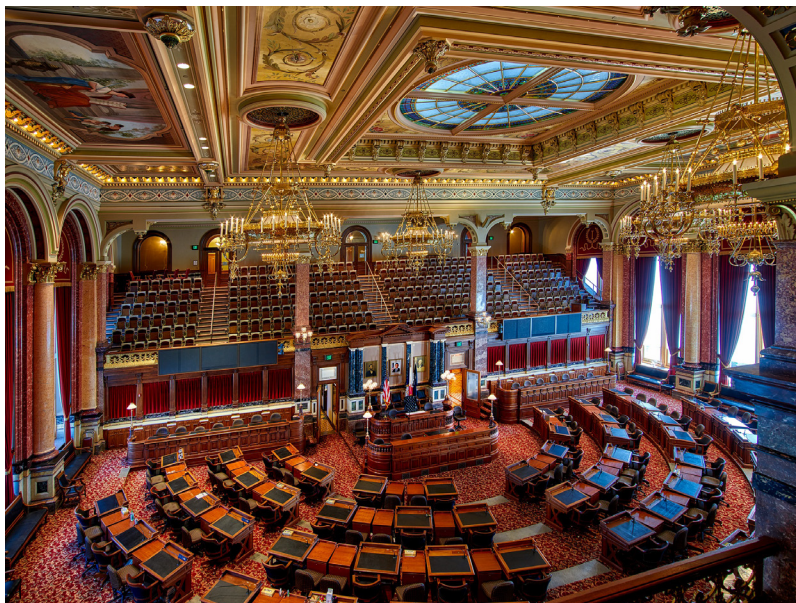
En la vida diària:

- Generant una **consciència cívica** entre els alumnes basada en els principis de Govern obert
- Explicant el que és el Govern i l'Administració.

El **Govern** és un òrgan polític
que existeix per ordre de la Constitució Espanyola (1978).
Està format pel President de l'Estat
i un nombre variable de ministres que es fan càrrec dels Ministeris.
També hi ha un govern a cada Comunitat Autònoma.

L'Administració és un conjunt d'òrgans
que serveixen els interessos generals de la societat d'un país
i actuen d'acord amb la llei.
L'Administració pot ser estatal, autonòmica o local.

L'Estat obert suma tots els poders de l'Estat : executiu, legislatiu i judicial.
El govern i l'administració tenen el poder executiu.
En aquesta Guia ens concentrem en el Govern obert,
però no perdís de vista la connexió que té amb els altres poders
de l'Estat i amb la societat.

Què és el Govern obert?

És un nou model de govern que té com a objectius promoure:

- la **transparència** de l'actuació dels polítics i dels funcionaris de l'Administració
- la **participació** de la ciutadania
- la **col·laboració** amb altres agents polítics, socials i econòmics.

Aquests objectius estan basats en el diàleg i en l'equilibri entre els qui governen i la resta de la ciutadania.

En el Govern obert, els polítics que representen la ciutadania, les funcionaris de l'Administració i la societat estem en diàleg permanent. La societat, tu, els teus companys i companyes, la família, les amistats, ens hem d'implicar en el dia a dia del Govern obert.

Context i evolució

La paraula Govern obert va aparèixer el segle passat per reduir les actuacions no transparents dels governs i de l'Administració, amb el control i l'avaluació del seu funcionament per part de la ciutadania.

Ara recuperem la idea de Govern obert per diversos motius:

- L'actitud a favor de la transparència política creix
- Els problemes de corrupció i el mal ús dels recursos públics tenen més espai als mitjans de comunicació
- La cultura de la participació creix amb la globalitat
- Els governs i l'Administració tenen cada vegada més necessitat de col·laborar amb la societat per solucionar problemes complexos
- Noves formes de comunicació van apareixent
- Una "societat xarxa" augmenta gràcies a les xarxes socials i la tecnologia.

Els canvis més importants que s'estan produït a la nostra societat són gràcies a noves maneres de comunicar-nos entre nosaltres. En la nova "societat xarxa", els ordinadors, els telèfons mòbils o les tauletes estan transformant la manera d'estudiar o de treballar.

També ens permeten fer activitats a través d'aquestes xarxes, com ara:

- participar en un debat en un canal de Whatsapp,
- contribuir amb una idea mitjançant Twitter
- obtenir informació sobre el que fan els polítics de la ciutat a la pàgina web de l'ajuntament.

I tot això sense moure'ns de l'institut o de casa!

La Viquipèdia

És l'enciclopèdia de coneixement més gran que ha existit mai.
Hi pots trobar més de 45 milions d'articles escrits de forma col·laborativa,
és a dir, amb l'esforç de persones voluntàries, en diversos llocs del món.

Tu també pots col·laborar en el desenvolupament de la Viquipèdia.
Pots elaborar nous articles o millorar els que ja hi estan publicats.

Per exemple, consulta l'entrada sobre del teu municipi
i afegeix les dades que creguis que hi falten.
Fes clic a la pestanya “Editar”
i crea-hi un apartat d’”Educació” amb el nom dels instituts
del teu municipi i una mica de la seva història.
Si només coneixes el teu institut, no t'amoïnis:
comparteix l'article
i convida alumnes d'altres instituts perquè hi col·laborin.
És la millor forma de generar el contingut d’una entrada.

Ara localitza la definició de Govern obert a la Viquipèdia
i comprova els continguts que hi surten amb els que ja coneixes.

L'actual Govern obert és inseparable del seu context social, econòmic,
cultural i polític amb noves formes de comunicació i tecnològiques.
Ara bé, el Govern obert és alguna cosa més
que la utilització de la tecnologia en els governs i l'Administració.

El Govern obert depèn de la nostra actitud com a ciutadans i ciutadanes,
de les nostres pràctiques democràtiques,
de la nostra capacitat per involucrar-nos en els assumptes de la societat
i d'entendre que podem ajudar els polítics amb les nostres opinions
i accions sobre els temes que afecten la nostra vida.

VIQUIPÈDIA
L'enciclopèdia lliure

- Portada
- Article a l'atzar
- Articles de qualitat
- Comunitat
- Portal viquipedista
- Agenda d'actes
- Canvis recents
- La taverna
- Contacte
- Xat
- Donatius
- Ajuda
- Eines
- Què hi enllaça
- Canvis relacionats
- Pàgines especials
- [Enllaç permanent](#)
- [Informació de la pàgina](#)

Pàgina

Discussió

Mostra

Modifica

Mostra l'història

Més ▾

Cerca a Viquipèdia

Govern obert

El **Govern obert**^[1] és un concepte al qual es vinculen els tres grans principis de transparència, participació i col·laboració que sovint es concreten en projectes al voltant de l'obertura de les dades de què disposa l'administració (dades obertes), i la *democràcia electrònica* (e-democràcia).^[2]

Descripció [modifica]

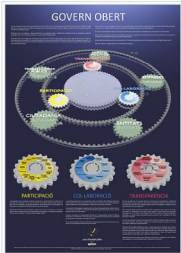
Una de les primeres passes del govern obert és l'obertura de les dades públiques com a exercici de transparència i per promoure la col·laboració del sector privat en la millora del servei públic. La utilització de les dades públiques des del sector privat permet la generació de nous serveis de valor afegit per a l'empresa i la ciutadania.^[2]

La democràcia electrònica o l'e-democràcia, més enllà dels beneficis que pot suposar el vot electrònic, s'entén com una nova forma de veure el paper dels ciutadans en la presa de decisions, el desenvolupament i el control dels processos de govern. Actualment, les *xarxes socials*, les tecnologies mòbils i altres eines de col·laboració i participació com ara els *blogs* o els *forums* de discussió permeten una implicació molt més activa del ciutadà en la política i en l'activitat dels governs i dels parlaments.^[2]

Més enllà de la transformació que aquestes dinàmiques estan provocant en el si de les administracions públiques i dels governs d'arreu, cal promoure el desenvolupament i la millora de les tecnologies que permeten preservar tant la confidencialitat com l'autenticitat de les opinions i les aportacions dels ciutadans. Així mateix, és imprescindible aprofundir en la cohesió digital de la població per evitar que una part de la ciutadania quedi al marge d'aquests processos.^[2]

Exemples [modifica]

Una fita en el moviment va ser tenir lloc el 30 de setembre de 2010 en que l'Anxiu Nacional del Regne Unit va alliberar una llicència governamental de reutilització de les dades generades en aquell país.^[3]

Esquema del Govern Obert

Els valors del Govern obert

Els valors del Govern obert estan presents en les accions dels governs i de l'Administració, així com en les persones que hi treballen i en la resta de la societat.

Aquests valors són:

- **Obertura**
Mostrar les actuacions i les conseqüències que tenen per a altres persones.
- **Confiança mútua**
Creure en els governs i l'Administració, de la mateixa manera que aquests organismes han de creure en nosaltres, ciutadans i ciutadanes.
- **Cooperació**
Promoure accions i actituds col·laboratives amb altres persones i organitzacions, per aconseguir millors resultats que actuant de manera individual o aïllada.
- **Inclusivitat**
Creure en les accions que tenen en compte totes les persones, amb independència de la seva situació socioeconòmica, de discapacitat física o intel·lectual, el sexe, l'ètnia, la religió o les idees polítiques.
- **Integritat**
Actuar sempre amb rectitud, lleialtat, honradesa, imparcialitat i bona fe.
- **Innovació**
Ser capaç de desenvolupar noves maneres de fer les coses, al marge de com s'han fet en el passat, i explorar formes alternatives de pensar tot allò que ens envolta.

La transparència

És un conjunt d'accions que permeten als ciutadans i ciutadanes conèixer la informació sobre els governs i l'Administració.

Per ser transparents, els governs i l'Administració han de publicar informació sempre i abans que algú la necessiti o la demani.

A més, els governs i l'Administració tenen l'obligació de donar explicacions sobre les seves accions, i d'assumir la responsabilitat de les decisions que prenen.

Parets de vidre

La transparència és la manera que té la ciutadania de conèixer què fan i quines decisions prenen els governs i l'Administració.

Això també s'anomena **parets de vidre**.

Imagina que l'edifici del teu ajuntament tingués les parets de vidre.

Com que el vidre és transparent, es veuria tot el que passa a dins de l'ajuntament.

El portal de transparència

A Espanya hi ha la Llei de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern que recull el dret de la ciutadania a l'accés a la informació publicada a la pàgina web de cada organisme polític i administratiu.

La informació que es publica s'ha d'actualitzar de forma regular.

La pàgina web transparent també s'anomena **portal de transparència**.
Hi podem trobar:

- els pressuposts de l'Administració
- els sous dels alts càrrecs que hi treballen
- els contractes
- les subvencions
- els convenis amb altres administracions...

Per exemple, el Portal de Transparència del Govern d'Espanya té més d'1,5 milions de dades d'informació accessibles.
Busca-hi els currículums dels Ministres i Ministres del Govern.
També pots consultar l'agenda d'algun alt càrrec i comparar-la amb la seva activitat a les xarxes socials.
Coincideix l'agenda del Portal amb la de les xarxes socials?

El portal de transparència té diverses seccions:

- Informació institucional
Conté la informació sobre el govern de la institució.
- Informació normativa
Conté la legislació de l'organisme.
- Informació econòmica
Conté els pressuposts de l'organisme de govern o administratiu.

El nostre dret d'accés a la informació

Hi ha informació que no és obligatori que estigui disponible al portal de transparència, com per exemple les notes de selectivitat. Algunes Comunitats Autònomes ho han sol·licitat i s'han fet públiques.

Al final d'aquesta guia trobaràs l'enllaç del portal de transparència de totes les Comunitats Autònomes.

Mira el portal de transparència de la teva comunitat autònoma i comprova si les notes de la selectivitat anteriors estan publicades.

En el cas que no ho estiguin, exerceix el teu dret d'accés a la informació i sol·licita al portal de transparència que es publiqui aquesta informació.

Si ho aconseguixes, comparteix-ho amb els teus companys i mireu la posició en què es troba el vostre institut.

L'Administració té 30 dies per respondre els ciutadans i facilitar-nos la informació que li hem demanat.

Si l'Administració no respon podem presentar un recurs al **Consell de Transparència** competent.

El Consell de Transparència és un òrgan estatal i autonòmic que vetlla per la transparència de l'Administració a Espanya i resol aquest tipus de situacions.

A la seva pàgina web pots trobar els detalls per iniciar el procediment de reclamació per sol·licitar informació no disponible.

També hi pots consultar les resolucions sobre recomanacions de transparència a diferents organismes públics.

Consulta quina temàtica tracten algunes d'aquestes resolucions

[\(\[http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/Actividad/Resoluciones.html\]\(http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/Actividad/Resoluciones.html\)\)](http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/Actividad/Resoluciones.html)

i demana a l'organisme que vulguis una informació relacionada amb aquestes resolucions.

La participació

És la implicació de la societat en les accions i decisions polítiques que ens afecten a tots els ciutadans i ciutadanes.

Antigament, es pensava que les accions relacionades amb l'educació, l'esport, les biblioteques, el transport públic o els parcs i jardins eren de responsabilitat quasi exclusiva dels representants polítics. En el Govern obert, en canvi, la participació significa fer partícip tothom de les accions que han d'adoptar els governs i l'Administració.

Amb diferents mecanismes de participació, la ciutadania aconseguirem expressar la nostra opinió sobre tots els projectes públics que ens afecten. Per això, la participació ciutadana ha d'estar ben planificada i evitar problemes com per exemple:

- quan només hi participen alguns grups de persones
- quan la participació no deriva en canvis reals per a la societat.

Un dels mecanismes més comuns que tenim de participació és el vot a les eleccions, però n'hi ha molts altres, com consultes, suggeriments, queixes, dret de petició, etc.

Per exemple, una sol·licitud a l'Administració General de l'Estat perquè aprovi una llei que impedeixi la venda de cotxes altament contaminants, o una consulta ciutadana per evitar que les escoles incloguin begudes ensucrades en els menús del menjador.

La participació també serveix per dissenyar serveis públics. Per això, l'organisme interessat pot fer consultes a la ciutadania. Per exemple, un centre de salut pot fer una consulta o un debat amb els veïns del barri per millorar l'assistència que ofereix.

Un altre exemple és el del Consell de la Joventut d'Espanya, que a través del Pla de Govern obert fomenta la interacció entre joves i responsables de les polítiques públiques, tant a nivell nacional com europeu (<http://www.cje.org/ca/>).

Amb Internet i les xarxes digitals la participació no cal que sigui presencial. A la pàgina web d'alguns ajuntaments, els habitants del municipi poden decidir com gastar els seus diners o fer consultes per rehabilitar una plaça, per exemple. I això ho poden fer sense moure's de casa!

A les ciutats de Madrid i Sevilla, l'ajuntament ha desenvolupat una plataforma especialitzada a Internet per promoure la participació ciutadana. Busca Decide Madrid o Decide Sevilla i descobreix quins processos participatius s'hi estan duent a terme, i les oportunitats que ofereixen als seus habitants.

Consejo de la JUVENTUD de España
WWW.CJE.ORG

acceso a entidades | contacta | aviso legal | RSS | Facebook | Twitter | YouTube | A A A

Castellano | Euskera | Catala | Galego | English

Búsqueda avanzada
¿Qué quiere buscar? [search icon]

¿Qué es el CJE? | **¿En qué trabajamos?** | Convocatorias | Eventos | Sala de prensa | Publicaciones | Documentación | Servicios | Enlaces

CJE » ¿En qué trabajamos?

¿En qué trabajamos?

Publicar en Facebook | Publicar en Twitter | Enviar por mail

El Consejo de la Juventud de España se define a sí mismo como un espacio de coordinación, interlocución, formación y cooperación de las entidades y organizaciones que conforman el movimiento asociativo juvenil.

Así pues, ofrece espacios de reflexión, trabajo conjunto, formación, interlocución con los poderes públicos y las instituciones del Estado, sistematización de la experiencia del movimiento juvenil organizado y apertura a nuevos canales y vías de actuación.

marzo 2022

Lu	Ma	Mi	Ju	Vi	Sa	Do
		1	2	3	4	5
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Ahora destacamos

 El impacto de la crisis en la juventud

 Señas de la pobreza juvenil en la actual sociedad

PLAN DE FORMACIÓN 2022

FORMACIÓN 2022

OBSERVATORIO DE EMANCIPACIÓN

La col·laboració

És el conjunt d'espais de trobada, diàleg i treball on participen tots els governs i l'Administració i organismes socials, com organitzacions sense ànim de lucre, sindicats, organitzacions empresarials, i tots els ciutadans i ciutadanes, amb la finalitat de dissenyar i crear serveis públics.

El concepte col·laboració se centra en el valor de la innovació que fa referència a fer les coses d'una manera diferent o d'una manera que abans ni tan sols s'havia imaginat.

D'una banda, és important que els governs i l'Administració s'entenguin i desenvolupin solucions comuns que puguin beneficiar el màxim de ciutadans. D'altra banda, és essencial que comptin amb altres organismes socials perquè els governs i l'Administració ja no poden solucionar els problemes de manera aïllada.

Per això, la ciutadania és bàsica en la col·laboració per a un Govern obert perquè qualsevol persona té capacitats i coneixements útils per solucionar problemes concrets que afecten la nostra societat.

Així, la col·laboració en un Govern obert connecta molts organismes, coneixements i idees, i això exigeix un canvi cultural profund. La col·laboració en xarxa és un valor en si mateixa i és necessari promoure nous enfocaments per conèixer els problemes, les metodologies de treball i les pràctiques per trobar solucions innovadores.

En definitiva, la col·laboració està composta d'iniciatives que sorgeixen de la nostra societat per millorar la vida d'una comunitat concreta que està afectada per un problema concret. Per exemple, podries tenir la iniciativa per millorar el rendiment escolar. La col·laboració entre alumnes, professors, famílies, equip expert, etc. ens donaria com a resultat un prototip d'innovació que es podria utilitzar en altres instituts.

Un exemple de col·laboració per descongestionar el trànsit a les ciutats: un grup d'ajuntaments preocupats per la manca d'ús de bicicletes al centre de les ciutats treballen connectats a través de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP) per imaginar solucions innovadores. Plantegen propostes i solucions que afectin positivament aspectes com el medi ambient, la salut i la qualitat de vida de les persones, la sostenibilitat dels comerços de la zona, etc.

La cocreació

És una manera de generar coneixement a través de la interacció entre organismes i la ciutadania amb metodologies que permeten trobar solucions innovadores a problemes socials.

Amb la cocreació s'analitza, s'intervé i es generen solucions, i es transforma la conducta dels organismes i persones afectades amb una mirada nova i conjunta sobre els problemes socials.

En definitiva, la cocreació és l'impuls a la innovació oberta per crear nous serveis públics o millorar els que ja existeixen. I la innovació és el conjunt de processos d'elaboració d'aquestes idees noves, juntament amb l'aplicació i la transformació a favor del conjunt de la societat.

El laboratori d'Innovació

És un espai de cocreació de solucions
i segueix la idea de col·laboració en el Govern obert.

El Laboratori de Govern de Xile n'és un exemple.
Es tracta d'un espai per generar dinàmiques col·laboratives
amb tots els organismes i persones afectades per diverses problemàtiques.
La pràctica de la col·laboració orientada a crear innovacions
està pautada i necessita metodologies de treball perquè pugui ser efectiva.

A la figura inferior pots veure el procés metodològic del Laboratori
d'Innovació de Govern de Xile. Està orientat a la gestió de la innovació
en serveis públics mitjançant sis etapes.
Tot el procés implica la intervenció de nombrosos actors.

Imatge de la web: Laboratori de Govern de Xile
<https://www.lab.gob.cl/innovacion-publica>

Resum

Amb aquesta Guia hem volgut que coneguis i entenguis el Govern obert. Esperem que ara consideris que t'afecta d'una manera molt directa i propera.

El Govern obert és una filosofia, una nova forma de governar la nostra societat i entendre els governs i l'Administració. I aquesta filosofia està basada en la transparència, la participació i la col·laboració, amb la finalitat d'aprofitar el coneixement i les necessitats de la ciutadania per implicar-la en la millora de la nostra societat.

Volem que a partir d'ara et sumis a la comunitat del Govern obert. Et necessitem.

Pràctiques per construir un Institut obert

Farem 3 pràctiques per aplicar el Govern obert al teu institut.

A l'institut hi ha un conjunt d'òrgans que governen:

- l'equip de direcció del centre:
  - la direcció
  - la secretaria
  - el despatx del cap d'estudis
- l'equip de professores i professors
- el consell escolar
  - algunes professores i professors
  - mares i pares d'alumnes
  - alguns alumnes
  - representants de l'ajuntament.

Pràctica 1. Per tenir un institut transparent

Els tres passos per aconseguir un Institut transparent són:

- seleccionar la informació
- sol·licitar la informació que necessitem
- estudiar-la i reutilitzar-la en el context que correspongui.

Pas 1. Selecciona la informació

Per començar, reflexiona sobre el tipus d'informació que poden necessitar les persones que entren a la pàgina web del teu institut. Per exemple:

- la programació anual, amb les matèries per cada curs
- el projecte educatiu de l'institut
- les notes i taxes dels suspesos anuals
- el nombre d'alumnes per aula
- el nombre de professores i professors
- els pressuposts anuals d l'institut i les accions a què es destinen aquests diners.

Pas 2. Sol·licita la informació

Ara sol·licita les dades que has seleccionat a través d'un document escrit i presenta'l al teu institut.

Pas 3. Estudia i reutilitza la informació

Ja pots utilitzar les dades que has obtingut.

L'estudi d'aquesta informació et permetrà conèixer millor el teu institut i ser més conscient de les coses bones i de les que es poden millorar.

També pots utilitzar aquesta informació per comparar-la amb la informació d'altres instituts del teu municipi. En cas que hi hagi alguna dada que no et facilitin, pots demanar al Consell de Transparència que intervingui perquè puguis exercir el teu dret de sol·licitud d'informació.

Pràctica 2. Per tenir un institut participatiu

Els tres passos per aconseguir un Institut participatiu són:

- identificar quins processos de participació existeixen actualment a l'institut, i quins altres podria haver
- definir la forma de participació: mecanismes, mitjans, etc.
- participar-hi!

Pas 1. Identifica els processos de participació existents

En un institut, és habitual utilitzar processos de participació per escollir el Delegat o la Delegada de classe o l'alumne que representi els estudiants al Consell escolar.

Pensa com podem aplicar la participació en altres ocasions.
Per exemple:

- per escollir el viatge de final de curs
- per prendre decisions en nom de la classe
- per presentar queixes o suggeriments a la direcció de l'institut.

Pas 2. Defineix la forma de participació

Hi ha alguns processos de participació que es realitzen d'una sola forma. Per exemple, la participació per escollir Delegat o Delegada de classe es realitza través d'una votació secreta amb urnes.

Podríem plantejar noves formes de participació, com ara enquestes online, fòrums de debat o reunions programades per debatre i decidir de forma conjunta entre tots els estudiants.

Pas 3. Participa!

És el moment perquè participis
i formis part del procés per prendre decisions.
Si no participes, altres alumnes ho faran i decidiran per tu.
No perdis l'oportunitat i exerceix el teu dret!

Pràctica 3. Per tenir un institut col·laboratiu

La col·laboració de l'institut pot ser entre les mateixes persones que hi treballen i estudien,
o amb persones de fora, com associacions, ONGs o empreses que proporcionen serveis que ens poden interessar.

Els tres passos per aconseguir un Institut col·laboratiu són:

- identificar un tema conflictiu
- identificar les persones que hi estan implicades
- col·labora-hi!

Pas 1. Identifica un tema conflictiu

Hi ha temes en les quals és recomanable la col·laboració com ara organitzar un viatge o gestionar les activitats extraescolars. Recorda que la innovació té un paper molt important en la col·laboració.

Pas 2. Identifica les persones que hi estan implicades

Per a cada tema conflictiu serà necessària la col·laboració de diferents actors: una associació de veïns, una ONG, una empresa, un grup de ciutadans, el professorat, etc.

Abans de decidir-ho, elabora un document sobre el procés de col·laboració en el qual incloguis tots aquests detalls.

La bona organització en un procés de col·laboració és fonamental.

Pas 3. Col·labora!

És el moment perquè col·laboris

i formis part del procés de trobar solucions a temes conflictius.

La col·laboració permet trobar maneres innovadores, nova i diferents de solucionar un tema conflictiu.

És important també analitzar els resultats

i conèixer si el procés ha sigut positiu

o si necessita modificacions per millorar.

Ja tens un Institut obert:

- transparent, perquè tota la informació està a disposició de tothom
- participatiu, perquè les decisions s'han pres de forma conjunta
- col·laboratiu, perquè hi estan involucrats tots els alumnes,
- les seves famílies, la comunitat educativa i la societat en general
- per resoldre els temes conflictius.

Recursos per saber-ne més

Portals de transparència

Portal de Transparència de l'Administració General de l'Estat
<http://transparencia.gob.es/>

Portal de Transparència d'Andalusia
<http://www.juntadeandalucia.es/transparencia.html>

Portal de Transparència d'Aragó
<http://transparencia.aragon.es/>

Portal de Transparència d'Astúries
www.asturias.es/transparencia

Portal de Transparència de Cantàbria
<https://transparencia.cantabria.es/es/inicio>

Portal de Transparència de Castella-La Manxa
<http://transparencia.castillalamancha.es/>

Portal de Transparència de Castella i Lleó
<https://gobiernoabierto.jcyl.es>

Portal de Govern Obert de Catalunya
<https://governobert.gencat.cat/ca/transparencia/index.html>

Portal de Transparència de Ceuta
<https://ceuta.transparencialocal.gob.es/>

Portal de Transparència de la Comunitat Valenciana
<http://www.gvaoberta.gva.es>

Portal de Transparència d'Extremadura
<http://gobiernoabierto.gobex.es/transparencia/>

Portal de Transparència de Galícia
<https://transparencia.xunta.gal>

Portal de Transparència de les Illes Balears
<https://www.caib.es/sites/transparencia/ca/inici/?campa=yes>

Portal de Transparència de les Illes Canàries
<http://www.gobiernodecanarias.org/transparencia/>

Portal de Transparència de La Rioja
<http://www.larioja.org/portal-transparencia/es>

Portal de Transparència de la Comunitat de Madrid
<http://www.madrid.org/es/transparencia/>

Portal de Transparència de Melilla
https://sede.melilla.es/melillaPortal/transparencia/se_principal1.jsp?language=es&codResi=1

Portal de Transparència de Múrcia
<http://transparencia.carm.es/>

Portal de Transparència de Navarra
<http://www.gobiernoabierto.navarra.es/es/transparencia>

Portal de Transparència del País Basc
<http://www.gardena.euskadi.eus/inicio/>

Aliança per al Govern Obert (Open Government Partnership)
<https://www.opengovpartnership.org/>

Portal de Transparència del Poder Judicial
<https://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Transparencia/>

Portal de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Madrid
<https://decide.madrid.es/>

Portals de dades obertes

Portal de Dades Obertes del Govern d'Espanya
<http://datos.gob.es/>

Portal de Dades Obertes de la Unió Europea
<https://data.europa.eu/euodp/es/data/>

Portals de Consells de transparència

Portal del Consell de Transparència d'Espanya
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/index.html

Portal del Consell de Transparència d'Andalusia
<http://www.ctpdandalucia.es/es>

Portal del Consell de Transparència d'Aragó
<http://transparencia.aragon.es/CTAR>

Portal del Consell de Transparència d'Astúries
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/asturias.htm

Portal del Consell de Transparència de Cantàbria
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/Cantabria.html

Portal del Consell de Transparència de Castella-La Manxa
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/castillalamancha.html

Portal del Consell de Transparència de Castella i Lleó
<https://www.procuradordelcomun.org/>

Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la informació Pública
<https://www.gaip.cat/ca/inici/>

Portal del Consell de Transparència de Ceuta
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/ceuta.html

Portal del Consell de Transparència de Comunitat Valenciana
<http://www.conselltransparencia.gva.es/>

Portal del Consell de Transparència d'Extremadura
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/extremadura.html

Portal del Consell de Transparència de Galícia
<http://www.valedordopobo.gal/es/el-vaedor-do-pobo-organo-de-control-de-la-transparencia/>

Portal del Consell de Transparència de les Illes Balears
https://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/islasbalears.html

Portal del Consell de Transparència de les Illes Canàries
<https://www.transparenciacanarias.org/>

Portal del Consell de Transparència de La Rioja
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/larioja.html

Portal del Consell de Transparència de la Comunitat de Madrid
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/madrid.html

Portal del Consell de Transparència de Melilla
http://www.consejodetransparencia.es/ct_Home/transparencia/transparencia-en-espanya/melilla.html

Portal del Consell de Transparència de Múrcia
<http://transparencia.carm.es/consejo-de-la-transparencia-de-la-region-de-murcia>

Portal del Consell de Transparència de Navarra
<http://www.gobiernoabierto.navarra.es/es/consejo-transparencia/consejo-transparencia-navarra>

Portal del Consell de Transparència del País Basc
<http://www.gardena.euskadi.eus/transparencia/-/derecho-de-acceso-a-la-informacion-publica/>

Publicacions

III Pla d'Acció de Govern Obert d'Espanya (2017). Disponible a:
https://transparencia.gob.es/transparencia/transparencia_Home/index/Gobierno-abierto/planes-accion/planes-accion-anteriores/iiiPlanAccion.html

IV Plan de Gobierno Abierto:
https://transparencia.gob.es/transparencia/transparencia_Home/index/Gobierno-abierto/planes-accion/documentos_IVPlan.html

Carta Iberoamericana de Govern Obert (2016). Disponible a:
https://www.sfp.gov.py/sfp/archivos/documentos/CIGA_2016%20final_knawtdh9.pdf

Observatori Nacional de les Telecomunicacions i de la Societat de la Informació (2013). Estudi de la Demanda i l'Ús de Govern Obert a Espanya. Disponible a:
http://www.ontsi.red.es/ontsi/sites/ontsi/files/demanda_y_uso_de_gobierno_abierto_en_espana.pdf

Criado, J. Ignacio; i Ruvalcaba, E. (2017) ¿Qué es y qué se entiende por Gobierno Abierto? Análisis de la percepción e implementación del Gobierno Abierto en el ámbito local español. Disponible:
https://novagob.org/wp-content/uploads/2017/05/NovagobAcademia_2016_1_GobiernoAbierto-AALL.pdf

VV.AA. (2014). Guia pràctica per obrir Governs. Manual d'Open Government per a governants i ciutadans. Disponible a:
[http://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/F0CE9C642E7BC17205257F1400075324/\\$FILE/get_file.pdf](http://www2.congreso.gob.pe/sicr/cendocbib/con4_uibd.nsf/F0CE9C642E7BC17205257F1400075324/$FILE/get_file.pdf)

Xarxa d'Innovació Pública. (2014) 42 voces sobre el Gobierno Abierto. Disponible a:
https://issuu.com/clog_unlp/docs/42-voces1

Glossari

- **Accés.** Entrada o pas per arribar a alguna cosa.
En aquesta guia es parla d'accés a la informació.
És el pas per poder conèixer una informació.
- **Cocreació.** Unió i col·laboració de diferents grups de persones per solucionar un problema.
Treballen per resoldre un problema concret.
Comparteixen coneixements i experiències per trobar-hi una solució.
- **Col·laboració.** Treball conjunt de diverses persones per aconseguir millores per a tothom.
S'ajuden entre elles amb un objectiu comú.
- **Consell.** Té 2 significats. És una recomanació.
També és un grup de persones que representen altres persones (Consell Escolar).
- **Democràcia.** Forma de govern en què la ciutadania té el poder de decidir.
La ciutadania vota el president a les eleccions.
El president els representa al govern.
- **Innovació.** Idees i plans nous.
- **Institució.** Organisme o entitat.
- **Participació.** Opinió d'una persona i quan aquesta forma part de les accions d'un grup o de la societat.
Per exemple, un alumne participa a classe si fa una pregunta al professor.
- **Propostes.** Idea que es presenta a algú per fer alguna cosa.
- **Retre comptes.** Informació sobre com es gasten els diners i sobre les coses que es fan.

- **Representant.** Una persona que defensa els drets d'una altra persona o d'un grup de persones. Aquestes persones l'han escollit. Per exemple, el president del govern representa la ciutadania al Govern o el delegat d'una classe representa els alumnes davant del professor.
- **Serveis.** En aquesta guia parlem de **serveis públics**. Serveis que crea el Govern per a la ciutadania. Els serveis públics funcionen per atendre la ciutadania. Per exemple: els autobusos, el metro, les escoles, els hospitals...
- **Transparència.** Mostra d'una cosa tal com és al davant dels altres. Es mostra de manera clara i senzilla, sense ocultar res. Per exemple, informació.

«Finançat per la Unió Europea - NextGenerationEU. Tanmateix, els punts de vista i les opinions expressades són únicament els de l'autor o autors, i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o la Comissió Europea. Ni la Unió Europea ni la Comissió Europea en poden ser considerades responsables.»

«Financiado por la Unión Europea - NextGenerationEU. Sin embargo, los puntos de vista y las opiniones expresadas son únicamente los del autor o autores y no reflejan necesariamente los de la Unión Europea o la Comisión Europea. Ni la Unión Europea ni la Comisión Europea pueden ser consideradas responsables de las mismas».

**Financiado por
la Unión Europea**
NextGenerationEU

**Pla de Recuperació,
Transformació i Resiliència**

